

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

SSW-debat

SSW inviterer til debatmøde om sammenhængen mellem fødevarer og klima.

Grænsefilm

Kobbermølle Industrimuseum bliver biograf, når en ny film om grænsen vises, lavet af dette team.

Vejle GF

GF Vejle Vesteregn har taget initiativet til en udstilling, der er værd at besøge.

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 4

Læs mere på KONTAKT side 5

SSF-MEDLEMSKONTINGENT

Husk at betale!

Med de nye medlemskort, som SSF indførte sidste år, og som nu er permanente - og altså ikke mere kun gældende for et år ad gangen - følger den nyordning, at der fra og med i år heller ikke mere udsendes faktura/regninger/opkrævninger til medlemmerne med posten. De medlemmer, SSF har email-adresser på, får en elektronisk faktura. De andre ikke. De medlemmer, der har givet SSF lov til at trække medlemskontingentet fra

deres konto, får kontingentet trukket den 2. marts. De medlemmer, der selv anviser kontingentet, opfordres til at gøre det senest med udgangen af marts. Eftersom der ingen faktura udsendes med postvæsenet mere, får man heller ingen rykker mere. Man risikerer altså at miste sit medlemskab, hvis ikke man betaler til tiden. Kontingentet er: Enkelt 24 euro/år, husstand 37 euro/år, ungdom 5 euro/år.

OM GRÆNSER

Nikolaj fra København, Mira fra Svendborg og Frans fra Århus besøgte Flensborghus for at blive klogere på det danske mindretal. (Foto: SSF)

Det danske mindretal som øjenåbner for unge på europæisk orienteringsløb

Sydslesvigsk Forening fik tirsdag besøg af tre unge fra Ry Højskole. De er lige nu sammen med tre andre hold på tur gennem Europa for at lære om grænser og om, hvad grænser betyder for mennesker. Her er Flensborg et oplagt stop, for grænsens historie er særligt for mindretallet i regionen af central betydning. Det kom bag på de unge, hvor følelsesladet emnet er. - For os er grænsen tit noget, vi primært forbinder med grænsehandel. Det overrasker mig, hvor meget historie og hvor mange følelser, der er forbundet med den, sagde Frans fra Århus, da han sammen med sine to holdkammerater fra København og Svendborg besøgte Flensborghus tirsdag. Forinden havde de tre besøgt en landmand, hvis ejendom er splittet af vildsvinehegnet. Et besøg der ligeledes gjorde indtryk på de unge mennesker. - Det kom bag på os, hvor meget grænsen fylder i folks hverdag. Sådan oplever vi den ikke, og det er meget interessant fysisk at opleve, hvordan en grænse berører folk, fastslog de unge.

EN RUNDREJSE

De unge er på et o-løb med stoppesteder, der har "grænser" som overordnet emne. De unge ved på forhånd ikke,

hvor de skal hen næste dag. Mandag aften fik de via en konvolut besked på, at de tirsdag skulle besøge Flensborghus for at lære om det danske mindretal. Lige inden mødet i Flensborg fik de at vide, at de efterfølgende skulle til Berlin. Her stod en "folklore"-koncert på programmet.

- Ideen er formentligt, at vi lærer om, hvordan kulturelle grænser nedbrydes via musik og dans, lød det fra Mira fra Svendborg. De tre unge kunne tirsdag endnu ikke sige noget om, hvor turen gennem Europa ellers går hen. Men et bud fra gruppen var Polen. Det finder de dog først ud af på vejen.

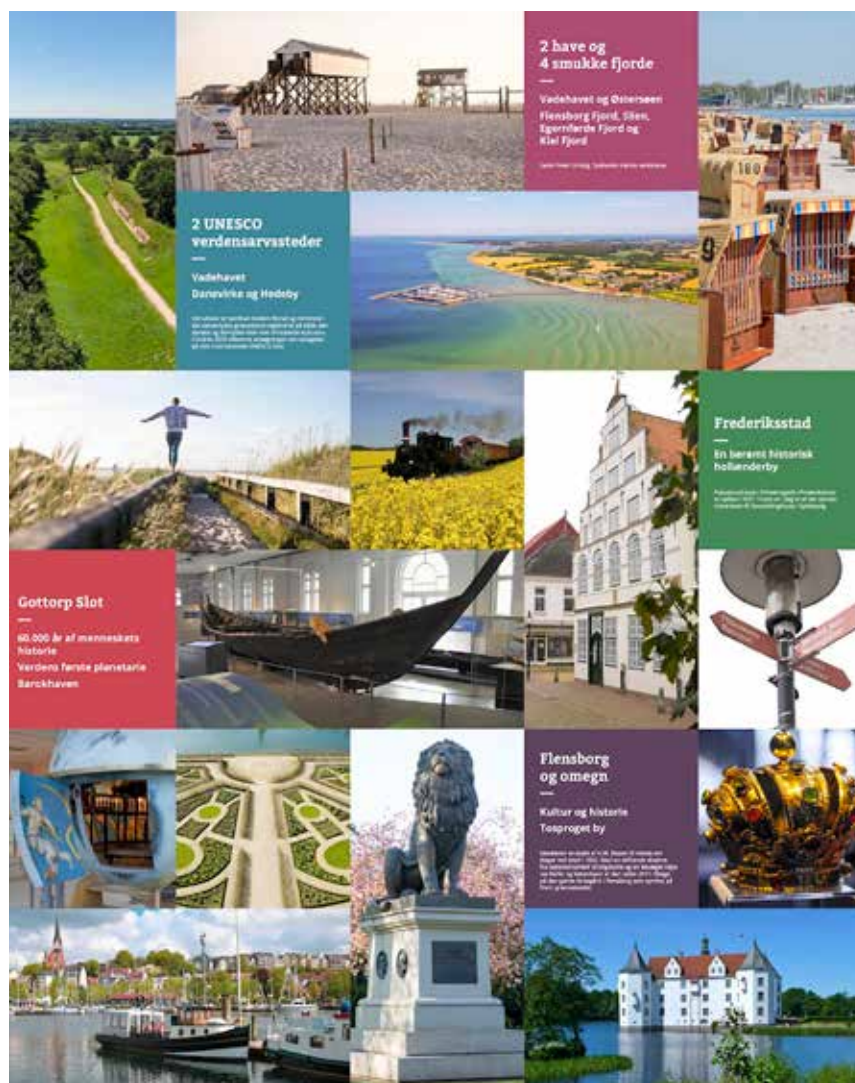
INTET KENDSKAB TIL MINDRETALLET

De tre unge fra Ry Højskole kunne allerede tirsdag konkludere, at mødet med det danske mindretal på mange måder var en øjenåbner. - 1864 er selvfølgelig et tal, vi har hørt før. Men jeg personligt anede ikke, at der er et dansk mindretal hernede. Det er trist, at vi ikke ved mere om det, lød det fra Frans, der nu sammen med holdkammeraterne er klædt på til at sprede budskabet om det danske mindretal i Sydslesvig.

ram

OPLEV SYDSLESVIG

Til rejsemesse i Herning

Sydslesvigsk lystavle.

Det danske mindretal i Sydslesvig er i fokus i jubilæumsåret 2020. Også ved rejsemessen Ferie for Alle den kommende weekend i Herning, hvor gæsterne får en smagsprøve på, hvad Sydslesvig har at byde på.

Landsdelen lige syd for grænsen har meget at byde på, for der er både masser af dansk historie og samtidig et hav af turistiske oplevelser.

For at imødekomme turisternes ønsker og behov har det danske mindretal introduceret projektet "Oplev Sydslesvig", der blandt andet byder på skræddersyede oplevelsespakker til turister fra Danmark. Ideen er at kombinere oplevelsen af det danske mindretal i landsdelen med de mange gode muligheder for at holde en god ferie lige syd for grænsen. Oplevelsespakkerne for turister bliver præsenteret på det danske mindretals stand i Danmarkshallen (hal C).

Samtidig vil der også være nogle smagsprøver på Sydslesvig. Det er for eksempel den kendte Flensborg-øl og ægte Braasch-rom.

Sydslesvigstanden på rejsemessen er et samarbejde mellem Sydslesvigsk Forening, Grænseforeningen og projektet Oplev Sydslesvig.

ram

SSW OM FORBUNDSDAGSVALGET

2/3 flertal i Slesvig-Flensborg amt

Ved SSWs anden regionalkonference på Slesvigshus forleden var der efter gode diskussioner i arbejdsgrupper og en afsluttende paneldebat et klart flertal blandt de tilstedeværende medlemmer af SSW Slesvig-Flensborg amt for partiets deltagelse i det næste forbundsdagsvalg. Godt to tredjedele af medlemmerne sagde ja, mens en tredjedel af de tilstedeværende ca. 60 medlemmer var imod. 36 stemte ja, 18 nej og 1 stemte blank.

Det var igen en sober debat, hvor argumenterne for og imod en opstilling blev udvekslet på en fair og fin måde. Regionalkonferencen blev organiseret af SSW Slesvig-Flensborg i samarbejde med SSWs landsforbund, der også stillede medarbejde-

re til rådighed.

SSW's amtsformand Svend Wippich bød velkommen og afsluttede aftenen med ros til arrangementet. Resultatet i Slesvig må betegnes som overraskende, idet mange på forhånd havde regnet med et nej i dette amt.

SPÆNDING

En del medlemmer fra Harreslev, Lyksborg og Hanved var ikke taget til Slesvig men har meddelt, at de hellere deltager i regionalkonferencen i Flensborg.

Den samler interessen og spændingen sig om nu, idet der øjensynligt dér findes en hel del skeptikere. Den finder sted tirsdag den 3. marts kl.

18 på Flensborghus. I Nordfrisland gennemføres regionalkonferencen torsdag den 12. marts kl. 18 på Husumhus. SSWs landsforbund håber, at så mange medlemmer som muligt kommer til de næste to konferencer, da det er vigtigt for partiets ledelse at diskutere en mulig opstilling med så mange som muligt og vide, hvad de mener.

Medlemmer fra andre amter, der ikke kunne deltage i deres amts regionalkonferencer, er velkommen til enten at komme til Flensborg eller Husum.

ML

RENDSBORG-EGERNFØRDE

Generalforsamlinger

SSF-distrikt Pris/Klaustorp indkalder sine medlemmer til den årlige generalforsamling fredag den 28. februar kl. 19.30 i "Christianshus", Fritz-Reuter-Str. 28, Kiel-Pries, med vedtægtsbestemt dagsorden. Efter generalforsamlingen inviterer bestyrelsen på suppe.

SSF Svansø indkalder sine medlemmer til den årlige generalforsamling i morgen, fredag den 21. februar kl. 18.30 i Risby Danske Skole, Grensøvej 4, Rieseby, med vedtægtsbestemt dagsorden og grønkalsspisning (for tilmeldte).

SSF CENTRUM-DUBORG-VEST

Vin og ostebord

Fredag den 20. marts kl. 18 byder SSF Centrum-Duborg-Vest i Flensborg på vin og ostebord i Tivolibygningen ved den fhv. Christian Paulsen-Skole. Pris: 3 € for medlemmer og 5 € for

gæster. Tilmelding til bysekretariatet, flby@syfo.de eller +49 461 14408-125/126/127 senest mandag den 16. marts.

UGEN DER KOMMER

21. **Flensborg** Bibliotek: Fastelavnstest kl. 15
 SSF og SdU: Jazz på **Flensborghus** - koncert med Sarah Elgeti Quartet kl. 20
Flensborg Ældreklubben Duborg: Hygge og foredrag ved Ingolf Pingel om sit liv med Mærsk, Flensborghus kl. 14.30
Flensborg SSF-distrikt Engelsby: Plattysk teater "Familie Pingel" i Engelsby-Centret kl. 20
Flensborg SSF- og SSW-distrikt Tarup: Generalforsamlinger i Taruphus kl. 20 - spisning kl. 19
 SSF-distrikt **Kobbermølle**: Irsk aften med Downtown Dynt på skolen kl. 20
 SSF-distrikt **Hanved/ Langbjerg**: Grønkalsspisning for hele familien i Langbjerg Forsamlingshus kl. 17
 SSF-distrikt **Skovlund-Valsbøl**: Grønkalsspisning i Forsamlingshuset i Skovlund kl. 18.30
 SSF-distrikt **Læk**: Overnatning for 1.-2. klasse på skolen kl. 17
 SSF-distrikt **Agtrup**: Børnefastelavn i forsamlingshuset kl. 15
 Aktive Kvinder **Egernfælde**: Spilleeftermiddag i Medborgerhuset kl. 15
 SSF- og SSW-distrikt **Svansø**: Generalforsamlinger på Risby Danske Skole kl. 19
 SSF **Gottorp** amt: Nytårsstævne med underholdning, dans, varm buffet og tombola på Slesvighus kl. 19.30
 22. SdU: Badminton Camp 2020 i **Husum** Børne- og Ungdomshus 22.-23.2.
 SSF-distrikt **Egernfælde** og menigheden: Familiefastelavn i Medborgerhuset kl. 14.30
 SSF-distrikt **Rendsborg** by: Familie-fastelavn i Ejderhuset kl. 14
 23. SSF-distrikt **Jaruplund, Veding og Sankelmark** og Ugle Herreds menigheder: Fastelavn for hele familien på skolen - gudstjeneste kl. 14
 24. **Harreslev** Kvindeforening: Fastelavnstest på skolen kl. 19
Slesvig Bibliotek og Folkeuniversitetet: Foredrag med Lars N. Henningsen om "Kampen om de faldnes minde - mindesmærker og mindekultur i Sønderjylland efter Verdenskrigen 1914-18" på Slesvig Bibliotek kl. 16.30
 25. Voksenundervisningen og **Dansk Centralbibliotek**: Foredrag med Grethe Bay om "Kunstnerkolonier i Tyskland - Der Blauwe Reiter" på Flensborg Bibliotek kl. 10
 SSF- og SSW-distrikt **Oversø/ Frørup**: Generalforsamlinger på Restaurant Salz & Pfeffer kl. 18
 SSF-distrikt **Tarp/ Jerrishøj** og SSW-distrikt Trenetal: Generalforsamlinger på Treneskolen, Tarp kl. 18.30
 SSF-distrikt **Bøglund**: Hobbyeftermiddag i forsamlingshuset kl. 14.3017
 SSF- og SSW-distrikt **Slesvig**: Generalforsamlinger på Slesvighus kl. 19
 Menigheden for Midt- og Sydangel/ Midtangel Seniorklub 65 plus og SSF-distrikt **Sønderbrarup**: Senior-fastelavn med Preben K. Mogensen i kirken kl. 15
 SSF- og SSW-distrikt **Bøglund**: Generalforsamlinger i forsamlingshuset kl. 19
 SSF-distrikt **Dannevirke**: Smørbrødsdemonstration med Helga Braun i Danevirkegården kl. 19
 26. SSF-distrikt Harreslev, SSF Flensborg by og amt og DCB: "Bag om Badehotellet" med Hanna Lundblad på **Harreslev** Danske Skole kl. 19.30
 SSF-distrikt **Lyksborg**: Senioreftermiddag i præstegården kl. 15
Oksbøl Kvindeforening: Møde i forsamlingshuset kl. 19
 SSF- og SSW-distrikt **Agtrup**: Generalforsamlinger i forsamlingshuset kl. 19.30
 SSF-distrikt **Ravnkær**: Strikkecafe i forsamlingshuset kl. 15.30
 SSF-distrikt **Bøglund**: Seniorklub kl. 14.30 i forsamlingshuset
Slesvig Seniorklub: Spil kl. 14 i Ansgarsalen 27.
 SSW: Informations- og diskussionsaften (på tysk) om "Hvordan en regional og økologisk produktion af fødevarer kan bidrage til regionens miljø- og klimabeskyttelse?" i Wikingerschänke, **Busdorf** kl. 19-22
 Dansk Erhvervsforening i **Sydslesvig**: Virksomhedsbesøg hos Hochzwei Werbeagentur kl. 18
 SSFs Humanitære Udvalg: Senior-folkedans med Inger Marie Christensen på **Flensborghus** kl. 14.30
 SSF-distrikt Vanderup/ Jørn og Kvindeforeningen: Tur til teaterforestillingen "Szenische Lesung - Amphibien" på A.P. Møller Skolen, fra **Vanderup** Skole kl. 17.30
 SSF Egernfælde ældrekulde: Senioreftermiddag i Medborgerhuset kl. 15
 SSF-distrikt **Damholm**: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15
 SSF- og SSW-distrikt **Skovby**: Generalforsamlinger i Hærvejshuset kl. 19
 SSF Gottorp amt og Voksenundervisningsnævnet: Dansk samtalsalon med Lisbeth Bredholt Christensen på **Slesvighus** kl. 19.15-20.45

HEER DRÄÄWE WE ÜS
 21. Friisk Foriing: Biikebränen önj Üülje Browäi önj **Lunham** am e klook 18
 22. Friisk Foriing: Frasche Tääle tu Padersdäi "Shakespeare, Goethe & Co. aw Hotel Landhafen önj **Deezbüll** am e klook 17

GUDSTJENESTER

Fastelavn, søndag, 23. februar, Luk. 18, 31-43

Arnæs	11.30	Mogensen
Aventoft Menighedshus	14	Parbo
Egernfælde	10	Vogel
FL Ansgar Kirke	10	M. Jørgensen
FL Helligåndskirken	10	Knudsen
FL Sct. Hans	14	Dal
FL Sct. Jørgen	10	Egeris
FL Sporskifte	14	Hougesen
Frederiksstad	14	Heide-Jørgensen
Hanved	10	Böll
Harreslev	14.30	Böll
Husum	11	Heide-Jørgensen
Jaruplund	14	Jacobsen
Lyksborg	17	Fønsbo
Læk	10	Parbo
Rendsborg	14.30	Brask
Satrup	9.30	Mogensen
SL Ansgar	10	Nicolaisen
Store Vi kirke	10	Strelow
Tønning	14.30	T. Jørgensen
Vesterland	9.30	Hansen

SSF SILD

SSF-sildringer og -fastlandsgæster. (Foto: privat)

Højt aktivitetsniveau

Tirsdag den 11. februar afholdt SSF Sild årets distriktsgeneralforsamling i klublokalet i Kejtum. Trods regn og blæsevejr var 16 medlemmer mødt frem. Fra fastlandet deltog amtsformanden for Sydtønder Elsbeth Ketelsen, forretningsudvalgsmedlem Jørn Fischer, SSWs amtsformand i Nordfriesland Sybilla Nitsch samt Sydtønder amts konsulent Lars Petersen. Formand Astrid Detlefsen-Petzold berettede i sin årsberetning om et højt aktivitetsniveau i øens danske kulturförening og en række vellykkede fællesarrangementer med VUI, menigheden, Aktive Kvinder, Aktiv Cafée, børnehaven, skolen samt

børne- og ungdomshuset. Årets tre store highlights var discoaftenen i Vesterland med musik fra 80/90erne og ABBA-cover-koncerten i Kejtum samt Årsmødet. Foreningen har p.t. 390 medlemmer; men bestyrelsen arbejder på at få medlemstallet til at stige til over 400 i 2020. Bisidder Christa Kaplan supplerede formandens beretning, idet hun fortalte om mange velbesøgte arrangementer i Lists danske Kulturhus. Især de gratis jazzkoncerter henover sommeren er kommet for at blive. Næstformand Antje Hansen orienterede

terede forsamlingen om, at punchboden gav et overskud på 1600 € ved salg af æbleskiver, gløgg og hot dogs. Kasserer Silke Nielsen aflagde en beretning, som ifølge revisorerne ikke gav anledning til bemærkninger. Alle foreslåede kandidater blev genvalgt, bortset fra nyvalget af revisorerne Heiko Möller og Oluf Gierlevsen. *h.h.*

PENSIONISTBOLIGERNE

Hygge med sang og kaffe

Klubben Hjemly i Pensionistboligerne bag Dansk Alderdomshjem i Flensborg inviterer til hyggeeftermiddag med sang torsdag den 27. februar kl.

14.30 i Pensionistboligernes opholdsstue. Der synges sammen med Kirsten Futtrup og Rainer Porsch.

Der er kaffe og kage til alle, der har lyst til at være med den eftermiddag i Nerongsallé 27a. Tilmelding på 0461 8406 726

BRUGERMØDER MED FOREDRAG

Og om Biblioteksloven

I anledning af den danske bibliotekslovs 100 års jubilæum ser det danske biblioteksvæsen i Sydslesvig tilbage og ind i fremtiden. Nan Dahlkild fra Institut for kommunikation fra København Universitet giver et historisk rids af de første 100 år med danske biblioteker, derefter vil der være et oplæg om bibliotekets fremtidsmuligheder - torsdag den 5. marts kl. 17 på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59.

Nan Dahlkild redigerer sammen med Steen Bille Larsen det første samlede værk om den danske bibliotekshistorie. Fra kl. 18 afholdes forårets ordinære brugermøde. Efter brugermødet ca. kl. 19 byder biblioteket på et glas vin og et stykke pizza for mødedeltagerne. Fri entré.

BRUGERDIALOG

Bibliotekets daglige ledelse besøger dette forår også filialerne, hvor der bydes på kaffe, kage og snak om filialen. Biblioteket er så meget mere end bare bøger - et værested og et mødested med masser af oplysning og oplevelse. Hvad synes du, biblioteket skal være? Kig ind og kom med kommentarer: Mandag, 24. februar kl. 16 Slesvig. Umiddelbart efter fortæller Lars N. Henningsen om mindesmærker og mindekultur i grænselandet efter verdenskrigen 1914-1918. Torsdag, 27. februar kl. 16 Husum. Umiddelbart efter præsenterer historiker Klaus Tolstrup Petersen et udvalg af gode og aktuelle bøger om Slesvig/ Sønderjylland.

Onsdag, 4. marts i kl. 16 Egernfælde. *LL*

EFTERLYSNING

Hvem har min jakke?

Efter koncerten med Eddie Skoller den 6. februar på Harreslev Danske Skole er der en person, der har taget den forkerte jakke, en sort herre-vinterjakke. Jeg hører gerne fra vedkommende. Herbert Demuth, 0461 73516

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
 Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Bernd Engelbrecht,
 Rasmus Meyer

Dansk Generalsekretariat,
 Nørregade/Norderstr. 76
 24939 Flensborg
 Telefon 0461/14408 120 eller
 14408 122
 Internet: www.syfo.de
 e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
 Bezugspreis ist im
 Mitgliedsbeitrag enthalten.

SSF-HOVEDSTYRELSEN

Folkevalgte og ansatte drøftede, hvordan SSF får flere medlemmer med ind i bestyrelsesarbejdet. (Foto: SSF)

God stemning ved seminar

Hovederne blev lagt i blød, da SSFs hovedstyrelse holdt seminar lørdag. Deltagerne, der ikke kun var fra hovedstyrelsen, drøftede blandt andet, hvordan man får nye medlemmer inddraget i bestyrelsesarbejdet. Emnet vedrører mange i SSF, og derfor var alle distriktsformænd og -næstformænd inviteret til det interne arbejds møde, der blev holdt på Jaruplund Højskole. Flere bestyrelses-

medlemmer fra distrikterne var fulgt invitationen til seminaret, hvor der blandt andet blev holdt oplæg, og der blev arbejdet i grupper, hvor ansatte og folkevalgte sammen lærte af hinandens erfaringer. Det blev hurtigt klart, at en god løsning i Egernførde ligeledes kan være en god løsning i Treja eller Flensborg, for udfordringerne ligner hinanden meget. Samtidig bød formatet med gruppe-

arbejde på tid til hyggeligt samvær blandt SSFs mange ildsjæle. Anden del af seminaret handlede om pressearbejde i SSF. Hvordan får amter og distrikter øjne op for den gode historier, og hvordan får man historierne ud i medierne, var to af de centrale spørgsmål.

ram

SSW-DEBATMØDE

EINLADUNG zur Informations- und Diskussionsveranstaltung des SSW:

Wie kann eine regionale und ökologische Lebensmittelproduktion zum Umwelt- und Klimaschutz in unserer Region beitragen?

Donnerstag den 27.02.2020, 19-22 Uhr, Wikingerschänke, Am Margarethenwall 2, Busdorf

Fødevarers effekt på miljø og klima

Torsdag den 27. februar kl. 19-22 indbyder SSW i „Wikingerschänke“, Am Margarethenwall 2, Busdorf, hvor alle er velkomne, til en informations- og diskussionsaften om emnet "Hvordan en regional og økologisk produktion af fødevarer kan bidrage til regionens miljø- og klimabeskyttelse". Som regionalt mindretalsparti viser partiet eksempler på, hvordan

produktion og salg af regionale og økologiske fødevarer kan fremmes i Slesvig-Holsten og Danmark, og diskutere, hvordan dette kan bidrage til miljø- og klimabeskyttelse i regionen. Arrangementet bliver gennemført på tysk. Korte indlæg ved: Susanne Louise Heiland, SSW-kreds-dagsmedlem, Oliver Firla, formand for foreningen

Feinheimisch – „Miljøvenlig og traditionel produktion af fødevarer“, Carmen Calverley, medarbejder i miljø- og fødevarerministeriet – „Økologisk mad i skolerne i Danmark“, og Gerd Kämmer, formand for foreningen Bunde Wischen e.G. – „Økologi, naturkologi, naturbeskyttelse og klimabeskyttelse ved produktion og salg af fødevarer“.

DRØMMEN OM ET DANSK FLENSBORG

Forfatteraften med Linda Lassen

Op til afstemningen i 1920 foregik der "græsrodsarbejde" for at få hele Sønderjylland med til Danmark. Nogle af frontkæmperne var Marie og Jens Jessen, som ejede Flensborg Avis.

Når Jens Jessen kun anskues som H.P. Hanssens smålige og evigt misundelige modstander, overser man, at han også var påvirket af sit ægteskab og øvrige familieforhold, helbredspro-

blemer m.v. Ligesom Marie næsten kun nævnes som Jens Jessens hustru. Som ung var hun "emanciperet", rejste alene rundt i Sønderjylland, røg cigaretter og klædte sig i reformdragt, men hvad skete der med hende, efter at hun var blevet "fru redaktør Jessen" og efter Jens' død, hvor hun overtog ansvaret for Flensborg Avis? Linda Lassen skriver i "Jens og Marie – en genforeningsroman," om Jessens

ægteskab, og deres kamp for en sag, der set udefra og med vore dages briller, måske virker både naiv og nationalistisk, men som set fra Flensborg i årene fra 1882 og op til afstemningen i 1920 var den, hvorom alting drejede sig for de dansksindede. Linda Lassen fortæller mandag den 2. marts kl. 19 på Flensborg Bibliotek om tilblivelsen af romanen, dens historiske kontekst, og om hvad histo-

JUBILÆUMS-FOREDRA

Becker-Christensen i Egernførde

"Det omtalte værk er nu at få, da antikvarboghandleren rømmer sit lager..." Sådan indledte den sønderjyske rigsdagsmand H.P. Hanssen et postkort, som han i oktober 1918 sendte fra Berlin til København. Det var kode-sprog, der på tærsklen til det tyske nederlag i 1. verdenskrig forudså en ny situation i det dansk-tyske grænse-spørgsmål. Torsdag den 5. marts kl. 19.30 gør fhv. generalkonsul dr. Henrik Becker-Christensen i foredraget "Det omtalte værk er nu at få ... - Grænsedragningen 1918-1920" rede for de forskellige holdninger til grænse-spørgsmålet og den proces, der førte frem til de to folkeafstemninger i 1920.

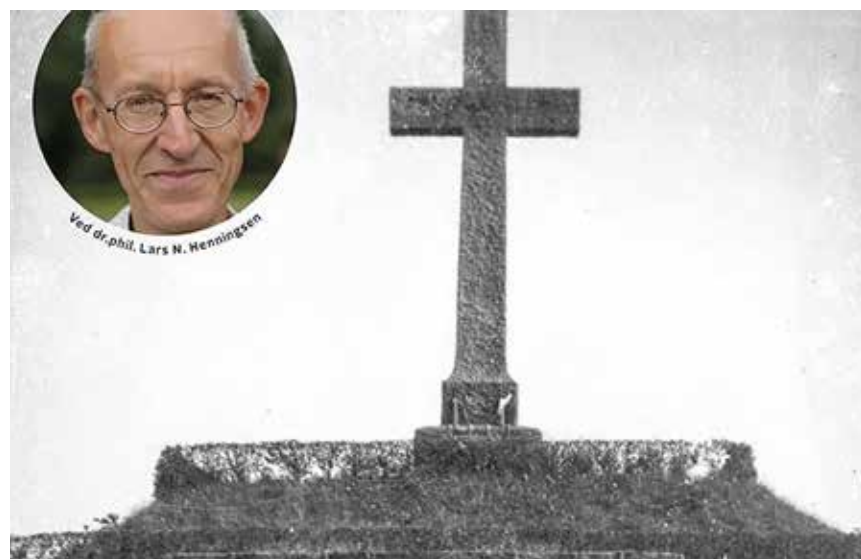
Det gør han i Medborgerhuset i Egernførde, indbudt af SSF Rendsborg-Egernførde og ledsaget af gratis kaffe og småkager. Foredraget afrundes med en omtale af afmærkningen af grænsen i terrænet. Med den nye grænse blev grunden lagt til det danske og det tyske mindretal, som vi kender dem i dag og

– på sigt - et godt forhold mellem Danmark og Tyskland.

Henrik Becker-Christensen – 5. marts i Egernførde.

FØREDRAG I SLESVIG

Kampen om de sønderjyske faldnes minde belyses af dr. phil. Lars N. Henningsen på Slesvig Bibliotek 24. februar.

Kampen om de faldnes minde

Mindesmærker og mindekultur i Sønderjylland efter Verdenskrigen 1914-1918 hedder det foredrag, som fhv. leder af Studiefællesskabet ved Dansk Centralbibliotek, dr. phil. Lars N. Henningsen holder på Slesvig Bibliotek mandag den 24. februar kl. 16.30. Hvert sogn i Sønderjylland har sit mindesmærke over de faldne i Første Verdenskrig. Mindre kendt er, at der i en del sogne blev strid om mindesmærket. Danske sønderjyder så de faldne som ofre for en sag, der ikke var deres. Tysksindede så soldaterne som helte faldet for det tyske fædreland. Det skabte to mindekulturer. I 1930'erne fejrede det tyske mindretal hvert år såkaldte "Heldengedenktage" under hagekorset. De dansksindede

svarede i 1936 med at oprette foreningen Dansksindede Sønderjyske Krigsdeltagere og gjorde derefter 11. november til dansk mindededag. Foredraget fortæller om mindesmærkerne i hele Sønderjylland og de dramatiske stridigheder, som de blev centrum i. Først i 2018 mødtes dansksindede og tysksindede til fælles fejring af våbenstilstandsdagen. Endelig var striden afsluttet. Entré: 5 euro. Arrangeret i samarbejde med Folkeuniversitetet. Inden foredraget – kl.16 – byder bibliotekets daglige ledelse på „brugerdialog“ med kaffe og kage og en snak om filialen i Slesvig.

bh

Linda Lassen – 2. marts i Flensborg.

AUSSTELLUNG FLENSBURG

Grenzkontrolle Kruså 1922. (Fotos: Museumsberg)

100 Jahre Grenze

Mit der Ausstellung „Perspektivwechsel 2020“ – der aufwendigsten Ausstellung, die je in Flensburg entwickelt und gezeigt wurde – leistet die Stadt Flensburg den größten Einzelbeitrag zum Jubiläumsjahr in Schleswig-Holstein.

Ein neuartiger Ansatz überlässt dabei niemandem die alleinige Deutungshoheit, sondern stellt die Vielfalt und die Entwicklung der Grenzregion in den Mittelpunkt. Der Blick ist dabei nicht nur, wie sonst in Museen üblich, rückwärts gerichtet. Vielmehr stehen mit Themen wie Identität, Transit und Flüchtlingen auch die Gegenwart und die Zukunft der Grenze im Fokus.

Die Ausstellungsmacher treten dabei bewusst in den Hintergrund. Wo irgend möglich kommen Augenzeugen und Betroffene selbst zu Wort und erzählen aus ihrer persönlichen Perspektive Grenzgeschichten aus den 100 Jahren seit der Volksabstimmung vom 14. März 1920. Ungewöhnliche Objekte, Bilder und Videos illustrieren diese Geschichten anschaulich. Die Ausstellung beginnt mit der Frage nach der Entstehung der heutigen Grenze mit ihren positiven und negativen Auswirkungen auf Flensburg und die Grenzregion. Besonderes Augenmerk gilt dem wichtigen Thema der Identität von Mehrheiten und Minderheiten. Weitere Schwer-

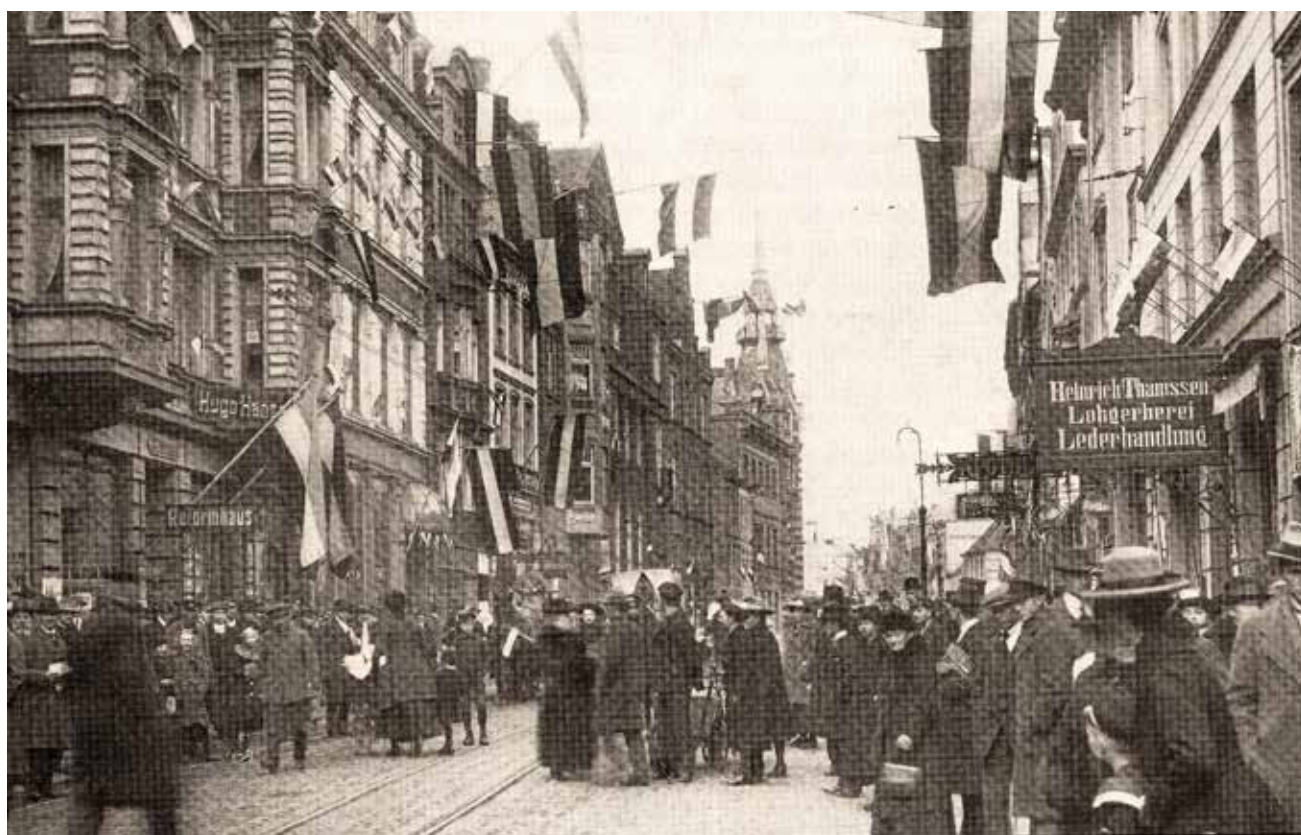
punkte liegen auf der Grenze als Transit-Raum, dem aktuellen Thema Flüchtlinge und der Grenze auf dem Wasser. Wie die Zukunft der Grenze aussehen könnte, zeigen uns deutsche und dänische Kinder und Jugendliche in Form von Bildern und Videos.

Wer seine eigene Geschichte erzählen oder seine persönliche Perspektive teilen möchte, ist dazu an einer der interaktiven Mitmachstationen der Ausstellung oder in der App FLEO2020 herzlich eingeladen.

DREI ORTE

„Perspektivwechsel 2020“ wird an drei verschiedenen Standorten in

Flensburg gezeigt: auf dem Museumsberg, im Flensburger Schifffahrtsmuseum und in der Dänischen Zentralbibliothek. Später kommt noch eine weitere Station im Sonderburger Multikulturhaus dazu. Entwickelt wurde das Ausstellungskonzept unter der Leitung des Museumsdirektors Dr. Michael Fuhr vom Hamburger Büro gwf-Ausstellungen, mit fachlicher Unterstützung von einem interdisziplinär besetzten Expertenbeirat und den Teams der beteiligten Häuser. Die Ausstellung steht unter der Schirmherrschaft des Bundespräsidenten Frank-Walter Steinmeier. Träger der Ausstellung ist die Stadt Flensburg. Finanziell gefördert wurde das Projekt durch die Kommune Sonderborg, das Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur, die Landesregierung Schleswig-Holstein, die Kulturstiftung des Landes Schleswig-Holstein und die Nord-Ostsee Sparkasse. Ausstellungsöffnung ist am 15. März mit einem Tag der offenen Tür von 10 bis 17 Uhr. Ende der Ausstellung: 31. Oktober.

Flaggenkampf 1920 in Flensburg.

KOBBERMØLLE INDUSTRIMUSEUM

Filmteamet: Horst Hinrichsen, Nico Bossen og Michael Christiansen.

Film: "På sporet af en grænse"

Fredag den 28. februar kl. 19 vises filmen „Auf den Spuren einer Grenze“ ("På sporet af en grænse") på Kobbermølle Industrimuseum, Messinghof 3 i Kobbermølle. Der er adgang fra klokken 18.

Medlemmer af amatørfilmgruppen „filmakteure-flensburg“ optog i sommeren 2018 en film om en vandring langs den tysk-danske grænse foretaget af sydslesvigeren Horst Hinrichsen, der i filmen på en hyggelig måde fortæller om sine oplevelser og møder undervejs.

Vandreturen gik fra grænsesten nr. 1 ved Skomagerhus/ Schusterkate ved Krusåens udløb i Flensburg Fjord til

grænsesten nr. 280 ved Vadehavet, en tur på i alt 90 kilometer. Filmoptagelserne strakte sig over 18 dage og har resulteret i en charmerende film i professionel kvalitet på 90 minutter. Filmen viser og beskriver alle små og store grænseovergange og seværdigheder på ruten.

Filmen har fået en begejstret modtagelse af dem, der hidtil har set filmen. Efter filmen står teamet bag filmen til rådighed for publikum. Der er fri adgang, men der bedes om et bidrag til filmskaberne.

MORGEN

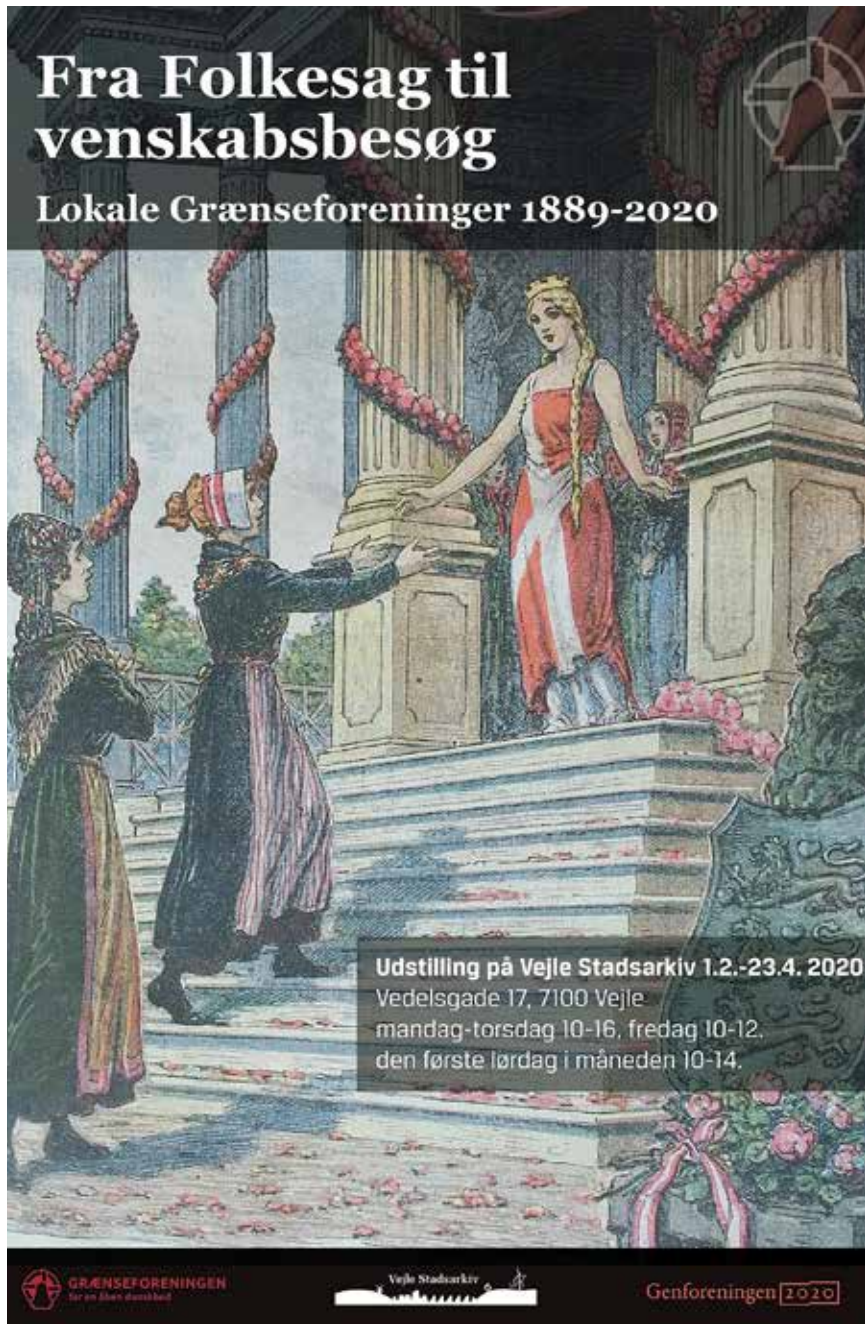
Morgen wieder: Biike in Risum-Lindholm. (Archivfoto: Friisk Foriining)

Biike in Risum-Lindholm

Am morgigen Freitag, 21. Februar ist endlich wieder Biikebrennen. Schon um 18 Uhr geht es in Risum-Lindholm am Üüle Browäi los, mit einer kleinen Kinderbiike in Form eines Lagerfeuers. Hier können die Kinder sich Würstchen und Stockbrote grillen. Um 19 Uhr wird dann das große Biikefeuer von einer Delegation von Frisia Historica entfacht. Das anschließende Fest findet ab 20 Uhr in der Gaststätte "Fraschlönj" (Dorfstr. 95) statt. Hier bietet der „Kröger“ eine stärkende Grünkohlsuppe oder Frikadellen mit gestovten Kartoffeln an. Die Biike-Rede hält diesmal der Kulturreferent der Friisk Foriining Gary Funck. Im Anschluss präsentiert der Rökefloose mit „E kiningin for

Risem-Lunham“ (Die Königin für Risum-Lindholm) ein friesisches Theaterstück, ehe DJ Dirk Bork das Zepter für die nächsten Stunden übernimmt. Am selben Tag feiern Schul- und Kindergartenkinder aus der Region von 9:30 bis 11:30 gemeinsam ihre „Bjarnebiike“. Ausrichter ist in diesem Jahr die Risem-Schölj in Risum. Das Programm umfasst vor allem Gesang und mehrere friesische Theaterstücke. Bevor der friesische Festtag für die Kinder mit dem Abbrennen einer Mini-Biike zu Ende geht, laden Rökefloose, Friisk Foriining und der Fräsche Feriin for e Ååstermååre zu „Heedeweekne än limonaade“ ein.

GF VEJLE VESTEREGN

Fra Folkesag til venskabsbesøg
Lokale Grænseforeninger 1889-2020

Udstilling på Vejle Stadsarkiv 1.2.-23.4. 2020
Vedelsgade 17, 7100 Vejle
mandag-torsdag 10-16, fredag 10-12,
den første lørdag i måneden 10-14.

GRÆNSEFORENINGEN
Vejle Stadsarkiv
Genforeningen 2020

Udstillingen med midtermontren, hvori ligger murerskeem brugt til grundstensnedlæggelser på danske skoler og børnehaver i Sydslesvig. Bagved skimtes hjørnet om Sydslesvighjælpen. (Fotos: Mogens Bach, Egtved)

Ved åbningen bragte Annemarie Erichsen, formand for Den slesvigske Kvindeforening og fhv. formand for SSF Lyksborg, en hilsen fra venskabsforbindelserne. Hun fortalte bl.a., at det var Den slesvigske Kvindeforening, der organiserede fordelingen af Sydslesvighjælpen i Sydslesvig.

Kaffebord – smukt pyntet. Foredrag, højskolesangbog, dannebrogslag og kaffebord hænger uadskilleligt sammen ved lokale Grænseforeningers arrangementer. Det er symbol på en sammenhængskraft, der har været og er med til at holde gang i det danske åndsliv.

Udstilling på Vejle Stadsarkiv

Udstillingen "Fra folkesag til venskabsbesøg – om lokale Grænseforeningers initiativer og virke på Vejleegnen 1889-2020" på Vejle Stadsarkiv, arrangeret af Grænseforeningen Vejle Vesteregn i samarbejde med Vejle Stadsarkiv kan ses frem til 23. april mandag-torsdag kl. 10-16, fredag kl. 10-12, og den første lørdag i måneden kl. 10-14. Udstillingen består af 12 plancher, hvor historien, illustreret med billeder, fortælles gennem eksempler på begivenheder lige fra Sønderjysk Forening for Vejle og Omegn oprettes i 1889 over oprettelse af 8-10 lokalforeninger til sammenslutningerne i 2000 til henholdsvis Vejle

Vesteregn og Vejle og Omegn. Det handler om den store historie i den lille – om Danmarkshistorie i lokalhistorien, hvor store politiske dønninger – om Sydslesvig skal med til Danmark eller ej, såvel i 1920 som i 1946. Hvordan det afspejles i diskussioner og arrangementer hos de lokale foreninger. Hvem inviteres til at holde foredrag? og hvem kommer og fortæller om forholdene "Sønden Aen"?

UDEN SIDESTYKKE
Kirsten Rykind-Eriksen, formand for Grænseforeningen Vejle Vesteregn, har indsamlet oplysninger ved at læse i lokalforeningernes protokoller

og interviewe medlemmer i de sydslesvigske venskabsforeninger. Ved åbningen forleden talte hun kort om det, der især har fæstnet sig: "Kampen for at bevare dansk sprog og kultur i grænselandet blev til en folkesag uden sidestykke i Danmarkshistorien. Den fik stor tilslutning på Vejleegnen – kanaliseret gennem de sønderjyske foreninger, som de kaldte sig helt frem til sammenlægningerne i 2000. Flere hundrede mennesker bidrog som frivillige i arbejdet med at indsamle og forsende mad og tøj og ved at etablere de uvurderlige venskaber med det danske mindretal navnligt efter 1945".

PERSONLIG KONTAKT
De lokale grænseforeningers andet store arbejde – som fortsat er i fuld gang – er at arrangere besøg og genbesøg. Næsten hvert år diskuteres disse besøg af bestyrelserne. Give og omegn besøger f.eks. Store og Lille Solt og Møllebro Skole og omvendt. Balle-Bredsten følger Langbjerg Skole og Lyksborg SSF. Lyksborg Børnehaven er Jellings venskabsforbindelse for blot at nævne nogle af dem. Det er tydeligt, at det selskabelige spiller en stor rolle i foreningerne både nord og syd for grænsen. Festlige sammenkomster i forsamlingshusene, der altid er smukt pyntet, med taler og sange og tidligere også

tableauer, er en del af det kit, der holder gang i hele sagen og forbindelserne. Senere er det udflugterne, der tæller. I udstillingen er opbygget små miljø-hjørner. Desuden nogle montrer med genstande, bl.a. den murerske, som er brugt til grundstensnedlæggelser ved opførelse af de mange skoler og børnehaver m.fl. steder, hvor Grænseforeningen var involveret.

KR-E

PADERSDÄI

FRASCHE TÄÄLE TU PADERSDÄI

SHAKESPEARE, GOETHE & CO.
EN LUSTI RÄIS DÖÖR E TEOOTERLITERATUUR

22. FEB 2020
um 17 Uhr

Hotel Landhafen | Deezbüll
ohne deutsche Übertitel | freier Eintritt

FÜR DIE MUSIK SORGT
SYNJE NORLAND

MEHR INFOS UNTER
WWW.TEOOTER.DE

Frasche Tääle

Auch dieses Jahr lädt Et Nordfriisk Teooter einen Tag nach Biike zu einem friesischsprachigen Vorleseabend ein. Am 22. Februar um 17 Uhr im Hotel Landhafen in Deezbüll lesen Enken Schwilgin, Claas Riecken und Gary Funck aus Theaterklassikern zum Thema „Shakespeare, Goethe & Co - en lusti räis döör e teooterliteratuur“. Für die Musik sorgt Synje Norland.

Der Eintritt ist frei.
Mehr Infos unter www.teooter.de
Keine deutschen Übertitel; friesische Sprachkenntnisse erforderlich.

Damaris Krebs
Nordfriisk Teooter

H. P. HANSEN-BIOGRAFI

Bind 2 udgivet

På afstemningsdagen den 10. februar blev bind 2 af H.P. Hansens-biografien (Genforeningens arkitekt) udgivet. Bind 1 blev udgivet i november 2018. Bogen udgives af Sprogforeningen og Historisk Samfund for Sønderjylland. Det er muligt at bestille bogen til levering via Sprogforeningen. Medlemsprisen er 148 kr. Skulle man også ønske at erhverve bind 1, har foreningen et tilbud: Begge bøger for i alt 250 kr. plus forsendelse.

DANMARKSPREMIERE
Billetsalget til danmarkspremieren på De forbudte Sange med skuespiller Bodil Jørgensen i Kongesalen på Folkehjem i Aabenraa lørdag den 13. juni går fint. Der er plads til max. 400 mennesker, og der er kun et beskedent antal billetter tilbage, så den 13. juni bliver der udsolgt. De resterende billetter kan købes

på www.aabenraabilletten.dk
Samme dag, 13. juni starter Bodil Jørgensen sin turné med De forbudte Sange til 40-50 spillesteder i Danmark. Hun begynder på Folkehjem, hvor Sprogforeningen er arrangør, og slutter i november 2020 på Det Kgl. Teater i København.

20 FORESTILLINGER
Et andet Sprogforenings-tiltag er de 20 teaterforestillinger i 20 sønderjyske forsamlingshuse i 2020: Sprogforeningen sender Det lille Teater i Gråsten på sønderjyllandsturné med start den 13. marts i Kastrup Forsamlingshus ved Gram. Teaterstykket er skrevet af Kaj Nissen og titlen er "Her går grænsen". Nærmere beskrivelse med oversigt over spillesteder på www.sprogforeningen.dk.

Frode Sørensen,
formand for Sprogforeningen

SSF HOHN HERRED

Fastelavn for voksne

SSF Hohn Herred inviterer til fastelavn for voksne fredag den 28. februar kl. 19.30 i Vestermølle Danske Skole. Det flotteste kostume præmieres. Minimumforklædning er en hat. 15 euro for medlemmer, 20 for ikke-medlemmer – inkl. mad og drikke. Tilmeldingsfristen er udløbet, men hvis man er heldig kan man nå at være med ved omgående henvendelse til Inken Flöge i børnehaven hhv. på 0170 7041 323.